
OIRE i CSIRE

Lesław Winiarski, Andrzej Zadworny | oire@pse.pl | Kierownictwo Projektu OIRE w PSE SA

ISE | 31 marca 2022 r.

www.pse.pl

| Nota prawna

- ➞ Materiał został przygotowany w celach informacyjnych i dotyczy planowanej przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. (PSE) budowy oraz funkcjonowania Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii (CSIRE) oraz Operatora Informacji Rynku Energii (OIRE).
- ➞ Informacje i stanowiska zawarte w prezentacji są aktualne na dzień jej publikacji.
- ➞ Prezentacja jest formą skróconą i nie zawiera wszystkich informacji oraz danych dotyczących zasad funkcjonowania OIRE i CSIRE. Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. zastrzegają sobie możliwość wprowadzenia zmian, będących w szczególności wynikiem zmian w ustawie Prawo energetyczne, prowadzonych konsultacji lub uzgodnień.
- ➞ Niniejsza prezentacja i jej treść stanowią własność PSE. Kopiowanie, rozpowszechnianie i wykorzystywanie prezentacji w części lub w całości możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu pisemnej zgody Spółki.
- ➞ PSE nie ponoszą odpowiedzialności za wykorzystanie informacji zawartych w prezentacji oraz za możliwe konsekwencje jakichkolwiek działań podjętych w oparciu o zawarte w niej informacje.

01

| OIRE i CSIRE

| OIRE a CSIRE

Zgodnie z nowelizacją ustawy Prawo energetyczne (Dz. U. 2021 poz. 1093) :

PSE przyjmują zadanie utworzenia **OIRE** i wdrożenia **CSIRE**
OIRE będzie zarządzał **CSIRE**

⇒ **Operator Informacji Rynku Energii**

podmiot odpowiedzialny za zarządzanie i administrowanie centralnym systemem informacji rynku energii oraz przetwarzanie zgromadzonych w nim informacji na potrzeby realizacji procesów rynku energii elektrycznej.

⇒ **Centralny System Informacji Rynku Energii**

system informacyjny służący do przetwarzania informacji rynku energii na potrzeby realizacji procesów rynku energii elektrycznej oraz wymiany informacji pomiędzy użytkownikami systemu.

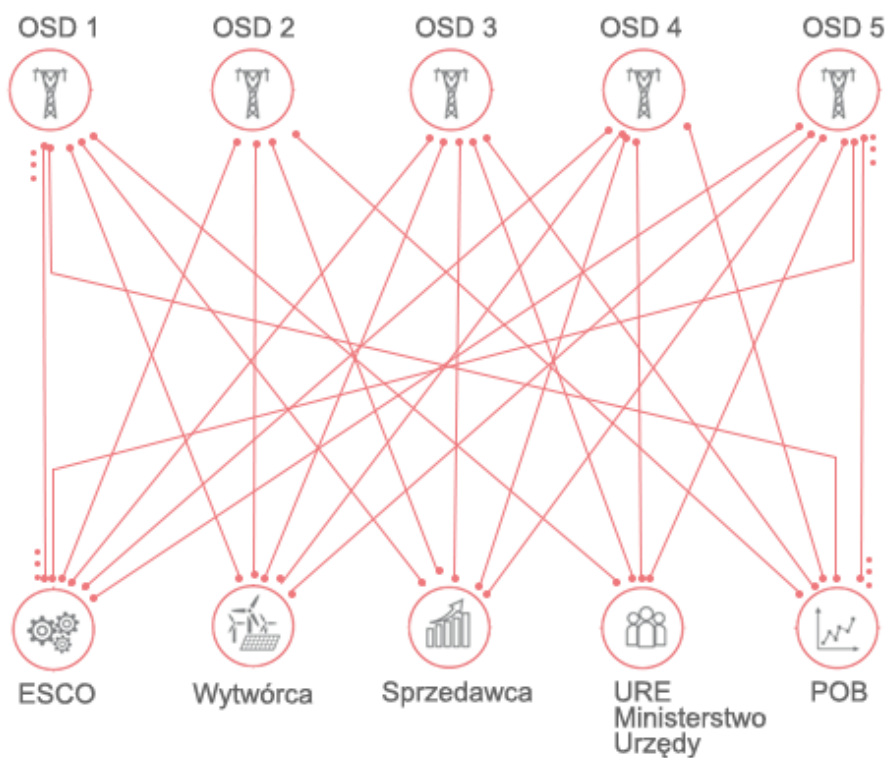
Kluczowe zadania OIRE

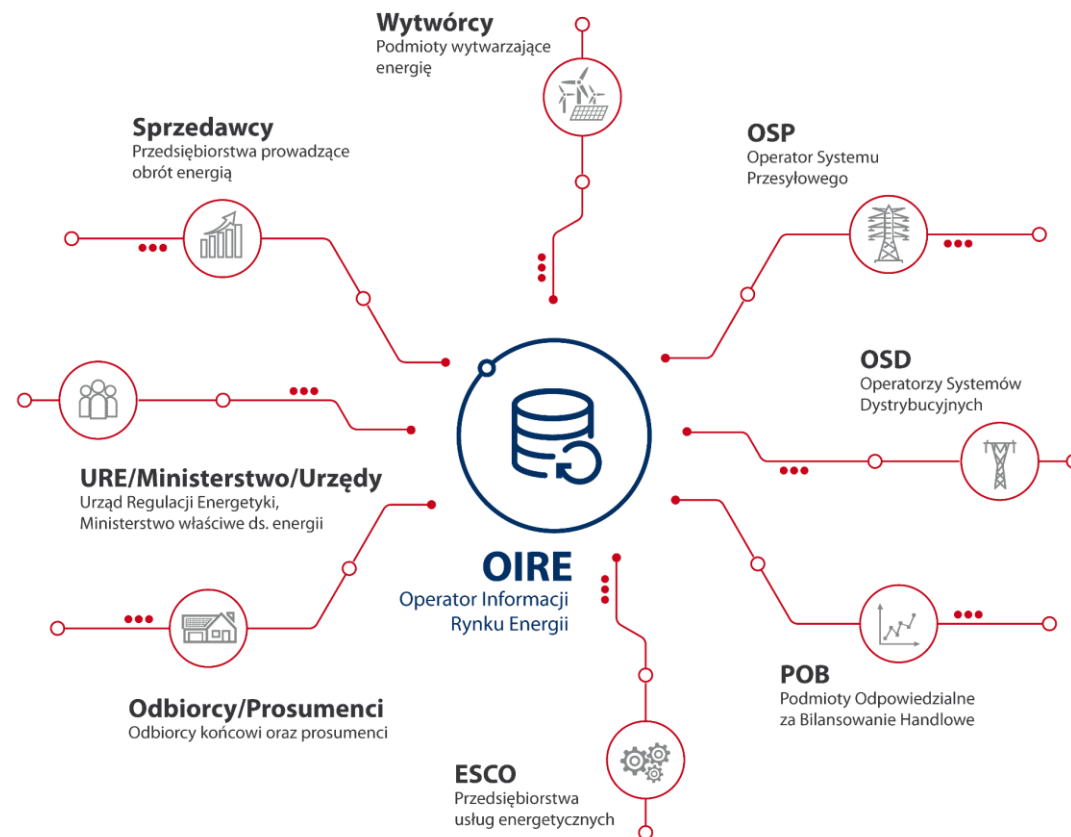
- ➞ Zarządzanie i administrowanie CSIRE.
- ➞ Wspieranie procesów rynku energii.
- ➞ Przetwarzanie, w tym pozyskiwanie oraz udostępnianie informacji rynku energii – m.in. danych pomiarowych energii elektrycznej.
- ➞ Opracowanie oraz aktualizacja Standardów Wymiany Informacji CSIRE.
- ➞ Udostępnianie zgromadzonych informacji uprawnionym użytkownikom systemu CSIRE.

Modele wymiany informacji pomiędzy uczestnikami rynku energii

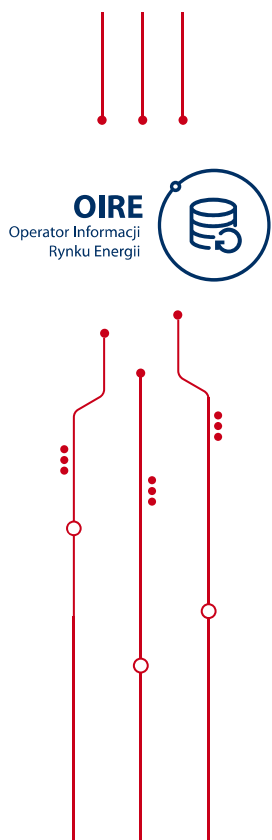
Dotychczasowy model wymiany informacji

Model wymiany informacji z OIRE

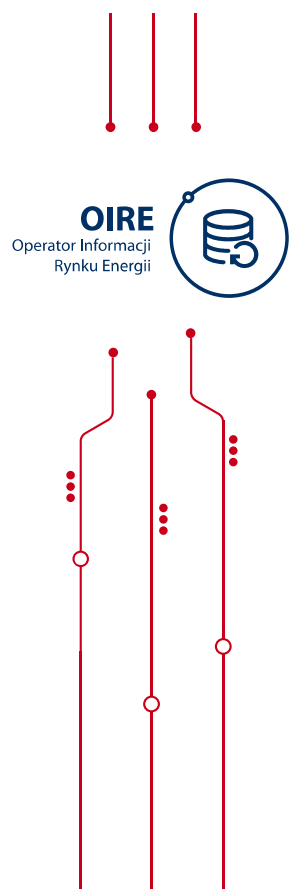

CSIRE – korzyści dla odbiorców końcowych, w tym prosumentów

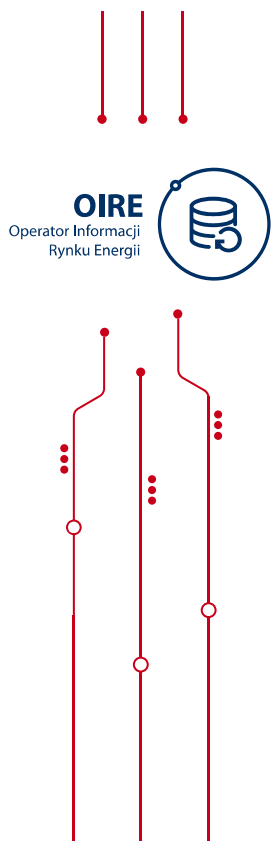
- ⇒ Bezpłatny dostęp do danych dotyczących własnych punktów poboru energii, w tym do danych pomiarowych.
- ⇒ Ułatwienie oraz skrócenie czasu realizacji procesów rynku energii, m.in. zmiany sprzedawcy.
- ⇒ Możliwość weryfikacji indywidualnego poboru oraz oddania energii elektrycznej do sieci.
- ⇒ Możliwość podejmowania decyzji dotyczących wykorzystania energii elektrycznej i obniżenia kosztu jej użytkowania na podstawie rzetelnych danych.
- ⇒ Możliwość udostępnienia własnych informacji rynku energii, w tym danych pomiarowych, wybranym przez siebie podmiotom np. w celu otrzymania korzystniejszych ofert lub usług.
- ⇒ Zapewnienie bezpieczeństwa informacji i ochrony danych osobowych zgodnie z wymaganiami obowiązującymi w Unii Europejskiej.

CSIRE – korzyści dla rynku

- ⇒ Obniżenie kosztów funkcjonowania rynku energii elektrycznej oraz obniżenie bariery wejścia na rynek dzięki ograniczeniu liczby interfejsów i utworzeniu jednego punktu dostępu do informacji rynku energii.
- ⇒ Skuteczna i bezpieczna wymiana informacji na detalicznym rynku energii umożliwiająca realizację ustawowych praw i obowiązków.
- ⇒ Ujednolicenie zasad realizacji procesów detalicznego rynku energii elektrycznej przy zachowaniu podziału odpowiedzialności.
- ⇒ Gwarancja efektywności przetwarzania danych oraz trwałości rozwiązania CSIRE.
- ⇒ Umożliwienie rozwoju nowych usług poprzez ułatwienie dostępu do informacji rynku energii, w tym profili pomiarowych zużycia i produkcji energii elektrycznej.
- ⇒ Zwiększona transparentność procesów detalicznego rynku energii wspieranych przez CSIRE.
- ⇒ Możliwość uzyskania informacji rynku energii dotyczących potencjalnych klientów (wyłącznie po udzieleniu zgody przez klienta) np. w celu przygotowania spersonalizowanych ofert.

CSIRE – korzyści dla KSE i Operatorów Systemów Elektroenergetycznych

- ➞ Poprawa efektywności wykorzystania zasobów KSE m.in. poprzez lepsze dopasowanie zużycia energii do jej produkcji, w szczególności z OZE.
- ➞ Integracja procesów rynku detalicznego i rynków systemowych z wykorzystaniem danych pomiarowych dostępnych w CSIRE.
- ➞ Poprawa jakości danych pomiarowych dzięki zastosowaniu jednolitych standardów i benchmarków jakościowych.
- ➞ Możliwość wykorzystania jednolitego standardu zagregowanych danych pomiarowych do realizacji obowiązków ustawowych.

CSIRE umożliwi również dostęp do wybranych danych zagregowanych na potrzeby rozwoju nowych usług, prowadzenia prac analityczno-badawczych oraz opracowań informacyjnych.

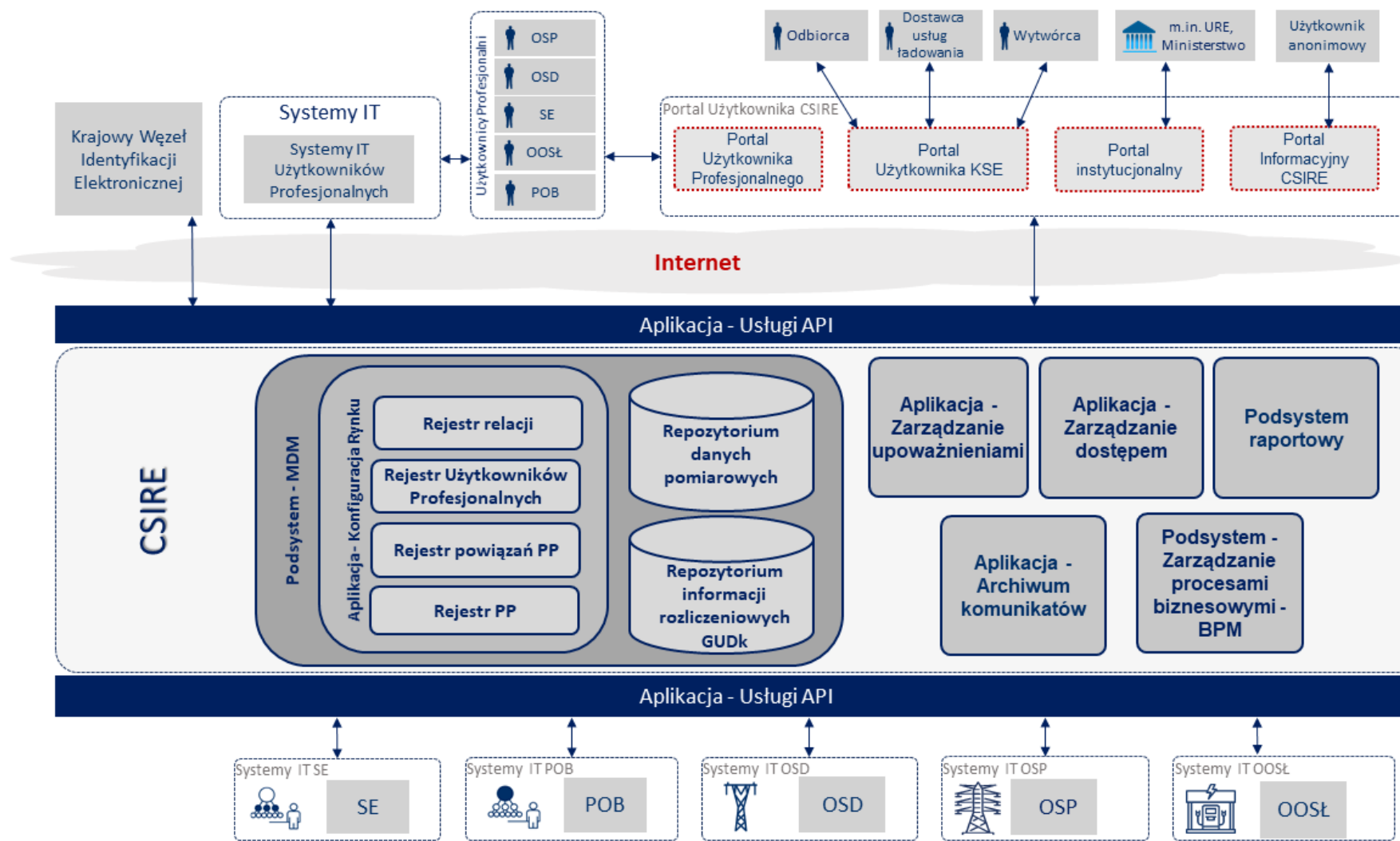
02

| Wybrane informacje dotyczące funkcjonowania OIRE i CSIRE

| CSIRE – zakres przetwarzanych danych

- ⇒ Dane charakteryzujące punkt pomiarowy (w tym punkt poboru energii), do których należą:
 - ⇒ dane o Użytkowniku KSE (w tym odbiorcy) przypisanym do punktu pomiarowego
 - ⇒ dane techniczne dotyczące punktu pomiarowego
 - ⇒ dane handlowe dotyczące punktu pomiarowego oraz powiązanych z nim umów
 - ⇒ inne dane charakteryzujące punkt pomiarowy, niezbędne do realizacji procesów rynku energii.
- ⇒ Dane pomiarowe dotyczące energii elektrycznej, w tym dobowe profile dotyczące poboru lub oddania energii z sieci Użytkownika KSE.
- ⇒ Dane pomiarowe w zakresie jakości energii elektrycznej oraz związane z nią wskaźniki.
- ⇒ Dane konfiguracyjne dotyczące detalicznego rynku energii elektrycznej, w tym dane o podmiotach uczestniczących w tym rynku oraz ich relacjach umownych.
- ⇒ Dane oraz informacje dotyczące przekazywanych do CSIRE oraz udostępnianych przez CSIRE komunikatów, w tym przekazywanych za pośrednictwem CSIRE poleceń na licznik zdalnego odczytu.
- ⇒ Dane statystyczne dotyczące funkcjonowania CSIRE oraz detalicznego rynku energii elektrycznej.

Poglądowa architektura CSIRE

Standardy Wymiany Informacji CSIRE

Standardy Wymiany Informacji CSIRE (SWI) stanowią dokument określający szczegółowy przebieg procesów, jak również zasady wymiany informacji za pośrednictwem CSIRE.

⇒ SWI zawierają w szczególności:

- ⇒ przebieg oraz szczegółowy opis procesów realizowanych za pośrednictwem CSIRE
- ⇒ zakres wymienianych pomiędzy uczestnikami rynku komunikatów wraz z określeniem ich zawartości informacyjnej*
- ⇒ objaśnienie metodyki przyjętej do modelowania procesów CSIRE
- ⇒ walidacje przekazywanych do CSIRE komunikatów*
- ⇒ scenariusze realizacji wybranych procesów (jak osiągnąć oczekiwany cel)
- ⇒ określenie priorytetów oraz sposobu obsługi konfliktów w procesach.

Aktualne informacje na temat SWI, w tym najnowsze wersje tego dokumentu, dostępne są pod adresem: <https://www.pse.pl/oire/standardy-wymiany-informacji>

* Najnowsza wersja dokumentacji – SWI 5.1. – zakłada wydzielenie tych elementów do osobnych dokumentów o charakterze technicznym

Procesy rynku energii zgodnie z SWI 5.1*

* Publikacja SWI 5.1. planowana jest 31.03.2022 r.

03

| Migracja danych

Organizacja procesu migracji

Faza 1- Inicjacja Migracji

- Zasady współpracy pomiędzy Uczestnikiem Migracji a Zarządzającym Migracją (OIRE)
- Identyfikacja uczestników rynku biorących udział w migracji
- Podpisanie Umów o poufności (NDA) oraz przekazaniu danych osobowych

Fazy 2-3 – Dostarczanie danych

- Uruchomienie środowiska migracji danych i rozpoczęcie dostarczania danych
- Każda faza i każde dostarczenie ekstraktu jest traktowane rozdzielnie, nie występuje aktualizacja danych
- W ramach każdej fazy możliwe jest wielokrotne dostarczanie ekstraktu

Faza 4 – Budowanie wsadu inicjalnego danych CSIRE

- Przekazanie kompletu danych do zasilenia inicjalnego CSIRE
- Dostarczanie zaktualizowanych danych, weryfikacja danych, formowanie wsadu inicjalnego
- Uruchomienie produkcyjnie CSIRE

04

| Kluczowe daty w projekcie OIRE

Zrealizowane kamienie milowe

- ⇒ 23.10.2018 – Publikacja projektu Ustawy dotyczącej m.in. OIRE oraz CSIRE*.
- ⇒ 04.12.2018 – Publikacja RFI.
- ⇒ 18.12.2020 – publikacja projektu Standardów Wymiany Informacji CSIRE wersja 3.1 (pierwsza ogólnodostępna)
- ⇒ 18.12.2020 – Wszczęcie postępowania przetargowego na budowę i wdrożenie CSIRE.
- ⇒ 24.05.2021 – publikacja projektu Standardów Wymiany Informacji CSIRE wersja 4.0.
- ⇒ 03.07.2021 – Wejście w życie zasadniczej części „Ustawy OIRE”.
- ⇒ 27.07.2021 – Wszczęcie postępowania przetargowego na „Migrację”.
- ⇒ 21.12.2021 – publikacja projektu Standardów Wymiany Informacji CSIRE wersja 5.0.

* Pierwszy projekt Ustawy zakładał utworzenie Operatora Informacji Pomiarowych (OIP) oraz budowy Centralnego Systemu Informacji Pomiarowych

Planowane kamienie milowe

Postępowanie na budowę i wdrożenie CSIRE – obecnie trwa etap negocjacji z Wykonawcami (do tego etapu zakwalifikowanych zostało czterech Wykonawców).

Postępowanie na usługi migracji danych inicjalnych CSIRE – do PSE wpłynęła oferta ostateczna złożona przez jedyne Wykonawcy, który brał udział w postępowaniu.

- ⇒ 03.01.2023* – Przedłożenie przez PSE projektu Instrukcji i Eksploatacji Sieci Przesyłowe w części dotyczącej OIRE, w tym Standardów Wymiany Informacji CSIRE, do zatwierdzenia przez Prezesa URE.
- ⇒ 03.07.2023 – Nadanie przez OSD i OSP punktom poboru energii numerów zgodnie ze standardem GS1 (GSRN).
- ⇒ 03.01.2024 – Dostarczenie – przez zobowiązane podmioty – danych na potrzeby ich migracji do CSIRE (dane te będą podlegały aktualizacji do momentu zasilenia inicjalnego CSIRE).
- ⇒ 03.04.2024 – Zawarcie pomiędzy Użytkownikami profesjonalnymi** oraz OIRE umów umożliwiających realizację procesów rynku energii oraz wymiany informacji rynku energii za pośrednictwem CSIRE.
- ⇒ **01.07.2024 – Uruchomienie CSIRE.**

* Ze względu na potrzeby oraz oczekiwania rynku, PSE planują przyspieszenie realizacji tego kamienia milowego o około 3-4 miesiące.

** Użytkownik profesjonalny – podmiot zobowiązany lub upoważniony do przekazywania informacji rynku energii do Centralnego systemu informacji rynku energii lub podmiot uprawniony do otrzymywania informacji rynku energii z Centralnego systemu informacji rynku energii w ramach procesów rynku energii.

05

| Wybrane wyzwania związane z wdrożeniem CSIRE

| Wybrane wyzwania dla wdrożenia CSIRE

⇒ Zasady sprzedaży rezerwowej dla en. elektrycznej

- ⇒ obecne przepisy dot. sprzedaży rezerwowej są dostosowane do tradycyjnego (manualnego) sposobu realizacji procesów rynku energii, zakładają m.in. wsteczne uruchamianie sprzedaży rezerwowej i rozliczeń;
- ⇒ w nowym modelu detalicznego rynku energii elektrycznej procesy będą zautomatyzowane i ukierunkowane na bieżące odnotowywanie faktów oraz niezwłoczny dostęp do aktualnych danych;
- ⇒ powołana przez PSE Grupa robocza, przy udziale m.in. OSD zrzeszonych w PTPIREE, SE zrzeszonych w TOE oraz URE, opracowała koncepcję nowego modelu sprzedaży rezerwowej; zakłada ona m.in. dostosowanie sprzedaży rezerwowej do realizacji procesów rynku energii za pośrednictwem CSIRE, jak również uproszczenie tego procesu;
- ⇒ niezbędne są dalsze prace legislacyjne, których efektem byłoby wdrożenie proponowanych rozwiązań do ustawy Pe.

⇒ Przygotowanie danych do zasilenia inicjalnego CSIRE

- ⇒ ustawa Pe jako zbiór danych niezbędnych do uruchomienia CSIRE wskazała dane, którymi dysponują OSD; powinni je oni przekazać do OIRE do 30 m-ca po wejściu w życie nowelizacji ustawy Pe;
- ⇒ doświadczenia innych krajów wskazują, że kluczowe przed uruchomieniem rozwiązania typu „data hub” jest ujednolicenie danych którymi dysponują Sprzedawcy energii z danymi którymi dysponują OSD; w przeciwnym przypadku procesy rynku energii mogą funkcjonować niepoprawnie ze względu na niezgodne dane referencyjne w tych procesach;
- ⇒ ww. synchronizacji danych dokonuje się w procesie migracji danych inicjalnych; wobec powyższego jest konieczne zaangażowanie Sprzedawców w dostarczanie, czyszczenie i ujednolicenie danych inicjalnych CSIRE;
- ⇒ OIRE rozważa uzupełnienie luki w dostarczaniu danych inicjalnych przez sprzedawców poprzez zapisy w IRiESP-OIRE.

| Wybrane wyzwania dla wdrożenia CSIRE

➔ Przyszłe zmiany legislacyjne

- ➔ duża ilość zmian legislacyjnych wprowadzanych lub projektowanych w ostatnim czasie (m.in. projekt nowelizacji uPE – UC74, nowelizacja Ustawy OZE, nowelizacja o elektromobilności) w istotny sposób wpływa na prace związane z CSIRE;
- ➔ zmiany legislacyjne nierzadko będą wymagały:
 - ➔ wprowadzenia zmian w IRiESP-OIRE i SWI,
 - ➔ przeprowadzenia procesu konsultacji publicznych
 - ➔ zatwierdzenia zmian przez Prezesa URE
 - ➔ uzgodnienie zmian w systemie CSIRE z Wykonawcą systemu, ich implementacja, testy oraz wdrożenie;
- ➔ wprowadzanie bieżących zmian na kolejnych etapach projektu CSIRE może się okazać trudne, a wręcz niemożliwe w oczekiwanym czasie.

Kontakt: oire@pse.pl
<https://www.pse.pl/oire>